

кирилл чегизиле Совет
линия Жанысага туруж
ручу-биле деткип турат.
Бодууна «ийинки эр
шынтар» дээр база-ла
шинтлар» ытхаш хоозун
шинтларын АКШ үндүр
боо-чепсекте дүжүрүн
чангыс талажа, СССР-ж
гаш оя эвчил-чидир
ландыргаш, Вашингтон
нун шалтытмазакылын

тиказын база катаа көргө
кымга-даа биялыгыр.
Эвелелиниң болгаш Ва
Керээлиниң киржикчиле
ке-даа чурттарың эрге
тарымга атыгый тудар.

чөсөзү бо чымда төл
Варыян Европада ту
дөө НАТО-нун ал
дуураалышымын Европ
те согулг эде күштөгү
тургузулар болза, та
ууар дам-на күштөлү
айым улал чыгышды
агы чорукту болдурады
Европанын эвес, эске-
терин эрг-ажыктарын
жүл турар. Бис—табы
дээш, айым чок чору
гаш кыл ажалдаагы
туржун турар бис. Бо
гага күштүр варо чок
тургузур, дээш бистер
уувар-даа бис.

Эргим эштер!

Социализм, ажалын
кыл болгаш тарамын
боттарыны күрдөмүн
клар дээш оларын
ажыкы теректерин
жага күтүлдү кестир
дээрин күтүлдү кестир
Росбалканын дөөмө
жүл бипилдер. Карл М
чымдагы күтүлдү бол
жүдөлү алагы нинча
даа ошу багчылар. Э
коммунизмдин үзүлсүн
ын, суралгы болдым
нүсөлсүзүн төрттүн
рүндө бээр 185 чым
мынчагадан бээр 100
көпүз ГСЭП-нин Х

[illegible]

мирович Андрейов ая
— ГСЧП-ни болгаш
ни бижы дайычы
ажылдагызгыз, ГДР
ССР-ни аравалга
аки-дүйма аылал дээ
— социализмни бы
базга тайынып хатды
демиседе чаз-чаа дем
диштинкери дээш;
— эргим совет киж
лерни казылгышын
бо аашкы көдүрери
шээрер көрүпчү!

Эштор Ю. В. Андрейов
гашер Э. Хонжиринин
лери уугу ийчээгил-
лап болган уругу
уулаш чаккашкын
уткаан.

Душкени байлалга
пайырлалчы шайдала э

(С)

даа солун чүүдлерин Школа бие төрөлдөр диния доктаамал хароо тунисинеизе шолорезилте-кижизилдегизе экижизе. Шалгыгууругар ортуулаа үүгелер, дулганар, эрер чоругар, зарозлор Равонугу херэжизилдеринин мурунлаа салза чогуур айгырлар, ажиллаа куш-ажылдыга-чүрүмү быжыгар оларын кижизтези, деэин күштелдирери тулар турар. Сам Шүүрмак өске-даа суажил килбаз, арга-чангиз херэжизенер бөтүн-биле ажилды чангыз. Өске-даа өскө чагылдырмиза хем районун херэжизенер өртөтүл хуралыга тогаралды талыма-биле ажиллаа тунис билге үндөлү рудул турар.

Т. ОН

Тес-Хем район,

Ынды

сөс кылынарлар өртөтүл рашамар-биле шайлан.

«Эрик» күдүмчүлөдөс эгизикториланым.

А. ОЙДУП-
хөрөмжнөөр чөлүдө
дэргазымын ораакты
Кызыл район

• арыны: © - 1983 - ч. М

ЧУГАА ДООЗУЛГАН, ЧУГАА УЛАМЧЫЛААР

«ЫРЛЫГ БУЛАКТА» ЧУГУЛА АЙТЫРЫГ

БИСТИН амыдыралыкка хабарлап үзүшүңиз дугайында толуктай чугаалаң. «Иветсия» солундап чугаалаң паралап бис. Ону республиканын чурттагычлары сектил ханышчылы-биле пом-чуп, аңаа хамаарыштыр бот-тарын дыка хей үнелер сапаларын редакцияга чорут-кап, аларын хей кезин со-лунга парлаттыган. Ажык чугаала кышкыктын дөң а-тор бүтүрүгө өсүп четтир-генин редакция илердеп турар.

Хлеб дугайында чугаала хамаарыштыр болгон чага-ларын авторларынн пазы-хары-даа, мергенли-даа, кы-лып турар ажык-даа аңы-аңы. А оларын бодалдары, сапалары, күзөлдөрү чыгыс ай болганын демделес арга чок. Хлебти кам чок то-чкелер турар фантларын олар чилин-биле шүтүмү-лөп, хей-хой кижилерин улут күшүтү үндүрүп, маши-на-техниканы ажылдап турган бүтүргөн хлевин хумагалар-мыче кийтирген дыка-ла үнелер сапаларын кириген.

Чагааларын хей кезинде аныктарга хамаарыштыр чөп-тү чөмөлүшкүндөр бар. Ха-мааты болгаш Ада-чуртун Улут дайыштарынын березин көрбөз, чыгыс кезинде хлеб дөң бөзүн шак-шагы-биле даштыгаа соокта турбаан, кур болгаш - куруккан черлерин шингээди алар дөң эң хо-нуларга күжешкенин ажыла киришкен, хлебти дайыштын шуушкан отууш

ааа-биле Ленинградчыларга чедир берип турган дайыш-чыларын дугайында чугаа су-раан дынаан ыдыг кижилер ону үнелер билес-тир деп, олар улут хомудал-биле, сет-килди човаа-биле бижээннр.

Дыка хей чагааларда бо тайбын үеде бөзүн хлебтин үнелерин делгеренгей-биле би-жилп турарлар. Тарааны өс-түрүп алары чык эвес. Бистин республикалык сөөлүг каа-чылдарда тарааны өсүрүп алары дыка берге-дир дээр-ин хей санынгомчүкчүлүр эки билеп турарлар. Шынап-ла, тараа дээр тараажыны ынакшылы, сагыш-сеткилин сорукталдыкчымы, оон дү-жүдүн ажаары - хүнүн иш-чилерини эң кол, эң хүндүт-келди ажылы.

Солунга үнгөн чагааларын дугайында мааа чугаа кыл-бас бис. Ол дугайын номчу-чулар эки билер. Бо уаада парлаттыгмаан чагаалар дуга-йында кыска-биле таныш-тыраалы.

БИ-ХЕМ районда бижик-чи М. Кызыл-оолдун ча-гаалында кам оурулгар-ны чижекке көрүтүлгөн. Автор бир катан автобуса олурупкан, Хадан суурже бар чораан. Тураннын хлеб заво-дунун чогу-биле эрлп бар чорда, пассажирлеринн бирээ-ни ук бугурулгече көргөш, хлеб дугайында эпчок сөстөр чугаалаан. Автобуса олурган пассажирлер, ылангыя улут назылыг кижилер, хлебти ба-гай бижырган кижилерин ажылы нинти хлебке шам-

паан херээ чок дээрин чуга-лаан деп автор бижээн, «ки-жү бүрүз хлебтин бодун ха-маан чок, оон ат-аларын ол кырганар деп камнап чоруур болза, бистин аравыска хлеб үнелес кижилер чок болур ужурулу» деп түннөн. Дыка-ла шын бодал.

Хлебке артыктыр чөп турар. Ону база чөп ажылаар херек. Бай-Тайганын «Муриак» совхозтан К. Арбай-оол ажы-лагынын хову турлаанда сто-лоаянын ажылынга доктаган. Чөм артыкчыны, ылангыя хлебти алаа октавын-биле бригада төвүндө хаваанар ту-дуп турар деп бижээн. База үнелер чүүл-дур. Ону кааа-даа неперелди болур-ла болгай. Чөм-Хемикте чурттап турар Т. Сандо тараанын үнелерге хамаарыштыр бижээн чага-зында ачазынын дугайында чугаалап тура, «төгүлгөн та-раа көр болза, ол сеткил дыка-ла хомудуар кижин дөң. Хоочун салгалды кижилери-нин тарааны бугуру үнелер би-лирин бо каш сөстөр бөзүн эң ханы бадтыкп турар.

«Чамалык кижилер хлебке, тараага чүгө кам чок, ону ка-йым хамаан чок төгөкөл, аа-жылап турарлар?» Барык чагаа санында айтырыг бо. Ол бүт-кел алаш көргөш, бистин иш-чилерине хлебти тергин эки үнелер билер-дир. Ону ном-чукулдарын нинти мындагы санында бадтыкп: «Хлебти хумагалар кылдыр ада-илерини, улут назылыг өскө-дө кижилер бисти чажымыс-тан тура өсөрдөп келген. Ол байтакты хүндүлүр кылдыр боттарымыстын ажы-төлүвүстү

бистер чапкытырар ужурулу бис. Ону боттандырышкан кол аргаларынн бирээни — букаларга, пряткистерге кайы хире күш үнерип билип алы-ры-биле анык салгалды би-чинден эгелеп кыш-ажыла чапкытырар херек».

Хлеб дугайында чугаа чүгө чагаалар-биле кызыгарла-тыпмай турар. Ол дугайында хей-инти черлеринге, коллек-тивтерге база чугаалажып, хлебти төгөкөлчү бугу-биле доктаган кижилерге чүгө-дөп турар. Хлебти үнелеринге, хлебти камнаарынга, хлебти хүндүл-дөргө чапкытырар херек. Ону боттарымыс, кижин бүрүз хо-ла амыр ужурулу бис. Кы-дымында хайгааракы болурга ажык чок, харым-даа хора-лыг.

Республиканын Чуртталга-коммунал ажыл-агый минис-терствонун тускайжыттыган АТБ-инин чалаачымы, Ада-чуртун Улут дайынынн кир-жикчи М. А. Секачев бажы-нар бугу сөөртүр машинада ажылдап турар. Ол бир эртен бок төгөр-биле тускайлап дээрин черже кири октагында берген хлеб кескиндерин камын ужулгап, машинанын хажызында шырп каан са-важе кири каап тура, мынча дээн:

— Бо ажыла үр апардым. Эки-даа, багай-даа чүдүлгө чачыга бердим. Нэзы база улут, көргөн чүмөк хей. Ын-чалза-даа бок аравиче хлеб октаар чорукка тааржып шы-даас-тыр мен. Польшага пар-тизаннар казанаанга хлебти граммалык үнелер турганымыс-тан кажан-даа улут мен. Ын-дыг амыралды көрбөзүннен чүсө ийикке, азы чүп-даа тоомога албазында ийикке, хлебти үнелер билес кижин

лерге кылым-даа хайыр, олар дээр арым кылып, эс-тир-даа мен.

Хлебке хумагалыг болур кылдыр кижилеринге ажы-лаар тускай сүмө, репест чогу-шп. Кижин бүрүзүн аажы-чаны аңгы, ол-бо чүгө ха-маарылазы база ылгалдыг болгай. Ынчалза-даа аңаа ху-магалыг болур кылдыр яны-бүр аргаларын ажылап тур-ган, чапкытырар херек. Хлебти үнелеринге, хлебти камнаарынга, хлебти хүндүл-дөргө чапкытырар херек. Ону боттарымыс, кижин бүрүз хо-ла амыр ужурулу бис. Кы-дымында хайгааракы болурга ажык чок, харым-даа хора-лыг.

ХЛЕБКЕ камнагалыг, ху-магалыг болур дугайында эгелен чугааны бөгүн моон-биле добуш тур бис. Аңаа илсекелг кижилерин дээр солунуң хей санынгомчүкчүлүрүгө өөрүп чет-тиргенисти база катеп иле-реттибиз. Чогул мен, тараа дугайында чугаа ам-даа ула-мчылар. Чыкыс хову ажыла-рынын, кайгы суггарыганын, күсүк дүжүт ажалдазынын дугайында солунга хей санынгомчүкчүлүрүгө ам-даа үнүлээр СЭКП ТК-нын май (1982 ч.) Плануунун шийитилерин, СССР-нин Аш-чөм програм-манын боттандырып дээр шу-дургу ажылап турарларын дугайында чугаа солун ари-дан дүшүсө. Ол база хлеб ду-гайында, оон үнелер четти-ме шынарларын дугайында, ону бугуру турар ишчиле-рин дугайында чугаа-дыр. Ол ам-даа уламчылар...

Тыва АССР-ин алдарлыг чогаалчы К. К. Кудажыны чач чогаал бүрүз номчу-чуларын сонуггалып хайны-тырып турар. Чогаалчынын масса номчукулдарын сонуг-галып чаалап алганынын үн-дөзүн чүтүн-даа мурунда бижээн чогаалдарын амыр-шаг-биле бижып доктаган-дында. Ындыг чогаалдарын санында К. К. Кудажыны «Ырлыг булак» деп романы база хамааржы.

Романда богушкуннар амыр үеде Ырлыг булакта, Агыл-ла, Кулузунда бооп турар. Ав-тор ажыл-ишчилерин өвү-кенирлерин чуруушаан, олар-нын ажык-херек дөң үрү-чү кылтыгып, хайныгып чо-руу төлөтүп аажы-чанынын мөзү-шынанын дугайын он-даап чугаалап турар. Ырлыг булак — күш-ажылы кижилерин чурту. Ила совет амыралды хөгжөн, ыдык күш-ажылы чонун ыры чаңы-лаан.

«Ырлыг Булактын» утка-бодалы колдуунда Эрес Херел-ди болгаш Лапчар Ирбей-женин өг-бүлелеринн кижиле-ринн ажыл-амыралын дам-чыштыр илереттин.

Күш-ажыл — амыралдын дээр. Эрес Онович, Долава Ада-оолдун Херелдер. Лап-чар Ирбейженин. Аңаа-кыс Санданова Ирбейженин. Ку-лузунун, Агыл-лазын, Ырлыг-Булактын күш-ажылы му-лакчы кижилери-дир. Ырлыг-Булак суур чаартыган чер-дир. Улут-Хемин делегем-ринде чач амыралды чечек-телген. Коммунистерге ба-таткан чонун күш-ажылы-биле амыралда чач чүдүл-гө чачааттынн турар. Эрес Херел шыкш кижилер Агыл-лазын кур черлерин шингээди ал-гаш. Бригада суур түтүп ту-гууш алганы амыр Тыванын

чечектелишкенинн боттут барымдалары ол-дур. Күчүлүг техника-биле чеп-селген совхозтарынн үе-зинде Агыл-лазын ховулары ескерилген. Азын барып улут, сайзырангы «Октябрь» совхоз тургустунган.

Ном болгаш номчуку

«Ырлыг Булак» деп роман-нын автору Тыванын кайы-даа тараалап булунардында көрүп болур бир мөзүлөш ба-рымдалын ханы ужу-утка-зын ажыткан.

«Ырлыг Булак» нарын тургузугу чогаал. Ол дөртен бир аңгы-аңгы эгелерге ху-вааттыган. Чогаалдын тургу-зууну нарын оон темазы-нын болгаш идеяларынн делегеминден хамаарышкан.

«Ырлыг Булактын» эгел-ден сөөдүн чедир доктаамал көстүр болгаш романнын идеялыг утказында эң-не чу-гула рольду ойнар бол ма-дыр Эрес Онович Херел. Ол ажыл-ишчилер-биле биске ар-гым болгаш чок. Эрес Херел хей-интинин херезден дан-лаар чурттап шыдаас кижин дээрин оон амыралды ба-дыткап турар. Херел үргүчү чон аравында чоруур. Улус-биле ажылдап билдирин Эрес Онович удуруткуч кижинин бир кол шынары деп чөптү санап турар. Херелди чүгө ажыл-херек-биле эвес, чогаал-чы эң ылангыя маалырынн өг-бүлөсүндө байдалын деле-гергей болгаш амыралды көргүсөн.

«Ырлыг Булак» деп роман-нын база-бир сюжет шугу-му — Лапчар Ирбейженин өг-бүл-езинн кижигуниери. Лапчар

Ирбейж — хоочун хей у. Күжүн, арга-дуржулга-н чонун эрге-ажыныга бараал-галип чоруур. Ирбейженин сонуггалынн совхозта хей ажалынын амы болгаш ке-дир үнелер дугайында айты-рыг хаара туткан.

Оон-биле чергелештир ро-манда чөптөсө база бар. Чижээ, дөртүк эгеле. Бир ка-тап часкаар кижинн Били-Са-гаан эдөөнүн ак ийлеринге даабыл тыртпн бээр дээр, Эрес Онович ийн тракторлуг хаалып келген. Лапчар Ир-бейженин кайы-биле «ой ка-жазында чач хураган ыдып дүвүрөп турган. Тракторис-теринн селгенин малчынар билбөз. Эрес Онович Били-Сагаан эдөөн малчы-биле чу-гаалашпайн калыпкан каан. Калык-даа малчын каап калыг черин даабылларын планнап, трактористерге ай-тып бөзүп турар. Эрес Онов-ич, Лапчар Ирбейженин чөп мендешипн ужурашпайн Алга келген кижин өңүт — элери-биле ужуражып калган. Оон ылай, чарбн төскү эгеле чач солхоту тургузар дөң баштайгы хурап. Калык-даа хураалга калык-бир кижини уутуру ажылдарже жетпи-лип тура, оон фамилиязын, адын, алазынын адын алап чугаалап таныштырар болгай. Хураалын киржикчилер бот-тарынын баштайгы директо-рунун бот-намырын сонугу-тавааны база элп. Чач сол-хотун баштайгы директорун фамилиязын, адын, ала-зынын ады чүгө билдирмейт...

Чогаалчы К. Кудажы нин-тин-биле «Ырлыг Булак» деп романы-биле номчукулдарын угаан-бодалын хайныктырган, чугаа айтырыларын, тем-ни партией турун-биле чы-рыткан.

С. ОЮН.

Аңаа-бурч МЕДЭЭЛЕР

ӨРТКЕ УДУР БЕЛЕТКЕЛ

Улут-Хем районун ыш ажыл-агыйынн ажылдакчылары часын үеде арга-арыгларга өрттү болдурбазынын талазы-биле профила-ктика ажылын баш удур чорударынын хемчегле-ринин дугайында айты-рыгын хураалга чугаа-лашканнар.

Аңаа Ар-Тургутун, Ары-Тургутун, Хайраканын болгаш өске-даа участо-тарынн төлөөлери кириш-кеннер, арга-арыгга өрт болган таварыгдарда ону ууткаарынын араларын кол ижнер В. В. Петухов тайылбырлап, көргүсөн. Н. КОМУ.

МЕРГЕЖИЛ ТАЛАЗЫ-БИЛЕ

«Тыва даг-дугу» ком-бинаттын арыгал фабри-касында бөдүн руда болбазырадыр цехке «Мергежил талазы-биле тергин» деп конкurstу савалакчылар аразынга организастап эрттирген. Савалакчы бургу мер-гежилдин теория кырын-га шингээди алганын болгаш бодунун хууа шалыкын, дүргенин аңаа көргүсөр.

Конкurstун киржик-теринн сүрөзеп турары иден. Ындыг болуру бил-дингир. Чүгө дээр амыр болгашаларын оларга иде-геп. Эң кижүгүгүн ыч-чап бешк элечегинн ажи-лыны Сергек Салчак көр-гүсөн. А. РОМАНОВ.

«АГААР СТАНЦИЯЗЫНЫН ДЫҢНАТКАНЫН ЁЗУГААР...»

Кижин бүрүзүгө чапчыл апарган бо сөстөр агаарынн бай-далын радио болгаш телевидение дамчыштыр чонга таныш-тырып турар. Ол дамчыдылгага ажылаар сан-түннерин СССР-инн Гидрометеорология төвү деп тускай албан чери берип турар. А олче чуртун яны-бур булунардында ме-дээлэр чурт турар. Украинада — Гидрометеорологияны бол-гаш бодуш болушкуннарнн контролдарынын республика эргелси бар.

Агаар-бойдустун байдаларын сөөлүг чылдардан бээр аңаа Чернин метеорологтук спутниктерин база радиолока-торларын дамчыштыр ап турар. Суттүг час, дүмүрүшкүн, шуурган дээр шыкш болушкуннарын баш удур билип аңаа удуз хемчеглер алырынга ол чорук улут илгилг.

Метеорологтар көзү ажыл-агыйга бааа улут дузаны чедирип турар. Агаар-бойдустун байдалынн дугайында ылап билип алган көзү ажыл-агыйынн специалистери тарыла чорудар, мал чөмө белеткээр үелерин тодаралып алырлар. Чаштырылга дугайында медээлери, дагыт черлерде харынн хемээлин, сугун деннелин база оон дузаны-биле билип алырлар.

Гидрометеорологтар долгандыр турар бойдустун кайы хире бокалып турарын база доктаамал хайгаарал турар. Эртем-инишчиле институтунун Киевте амыр үе-ниң чач дериг-херекселдери-биле дериттинген төвүлде бойдуст-тук бокалышкынын контролдар автоматчылтыгынн сис-тематын тургускан. Агаарда сералыг газты, углевод оксигни, а ол шыкш температураны, өл-шакты, хаттын дүргенин болгаш улаанышкынын тодаралырынга ол дузалап турар.

ЧУРУКТА: спутниктерден медээ хүдээп алыр оператор Людмила Алексеевна Пархоменкону агаар-бойдустун байда-лын картага дүжүрүп олурары.

В. ФОМИНИН болгаш А. МАЛАХОВСКИЙНИН фотогу. СЭТА-ныц фотохрониказы.

Суд залындан МАҢГЫСТАЛЧАК АМЫДЫРАЛЫ ДЭЭШ

Тыва АССР-инн Конститу-циязынн 54 чүүлүндө «Боу-луң шилип алганы мерген-чиңге амыктыг ажил-чоруду-ганын талазы-биле ак сеткил-диг ажилдары, күш-ажылы-дын сагылта-чурумун сагы-ныч—Тыва АССР-инн күш-ажыл кылдып шыдаар хамаа-тын бүрүзүнүн хү-дөөлөгүн болгаш ал-дарынын херээ. Нинтилеге ажыктыг күш-ажылаан ойт-алаары социалисттик нинтиле-диг принциптеринге таарыш-пас» деп бижээн. Ындыг тур-буже, чамалык ийн-чангыс у-туп, ажил кылбайн, арааже сундуп, маңгысталчак амы-

биле кады Кызыл хоорайга келгеннр. Ажыл чок, шил сава чымып дүжүп, оон өртүз-биле арага салып ижин чоруп тур-ганын. Кызыл хооруксөөм-нун иштин херектер кылды-нын ээриптер сергедир черин ол доктаамал аалчымы болу берген. Ажылга кирип аларын миния ажалдакчы-лары аңаа чачыс эвес уааа сагымынн келген. Ол оңу че-рекке албайн. Ыдыг-даа болза «Удуг кезектери» ком-бинатка ону ажилдаары-биле кирип каан. Ажилдаарынын, алкоглизмден эмнеден оон олталган. Оон соонга Улут-Хем районче катал чорукташ, чо-лаа болбавал. Кызылга база катал көстүп келген.

Кызыл хоорайынн улус суу-с С. А. Ооржактын херээ сай-гарын көргөш, алкоглизмден албадал-биле эмнепшанаан, шыгыч чурумун күш-ажыл колониязында бир чылаа оон хосталганын кады шинткен. Б. БОРИСОВ.

Анык үннер ШЫНЧЫ ШАГЫМ

Уе-шагны соортуп хемчээр Мээн шагым — шынчы шагым. Уе-биле чүрээм денээр Мегелевес шынчы шагым. Эртегинн отур өйүн Эрттирбейн эде кааптар — Ажымыче далаштырар

Х. АРТЫК.

Анык үннер ШЫНЧЫ ШАГЫМ

Алыс шымыч мээр шагым. Хураа-сугаа болур дээде Хууда бо му медээлэй бээр, Кино-концерт болур дээде, Кыгыра бээр мээр шагым.

В. ДИРИН.

РЕДАКТОРУН ОРАЛАКЧЫМ К. К. САТ.

АГААР

Бөгүн республикага шокар буудуулар, чагбас, Солуг-ба-рыш чүтөн хаттын дүргөн секундала 5—10 метр.

Кызылга чагбас, хат 5—10 метр. Дүно 0—2 градус, хүн-дүс 10—13 градус чымыл.

ИИНО

МАЙ 5-ТЕ «НАПЫРАЛ»: «Женатый холостик» 9.30, 11.20, 13.10, 16.50, 18.40 (узаткан). 21.00. «Приказ огонь не открывать» 15.00 шактарда.

Ада-чуртун Улут дайы-нын хоочунарынга, дайыга мөчөөннеринн өг-бүлелеринн кижигуниеринге, хоорайын персоналды пенсионерлеринге дындаары бола Кызылдын аш-чөм садым Тилеке ху-нүге тураскалдын, № 13, 15, 40, 50 магизинерге май 6, 7 хүндеринде салдыг организастаар. Ол магизинерге келириктерин чаап тур.

Редакциянын адреси

Тыва АССР-инн Министрлер Човуалынын Ном үндүрер чер, полиграфия болгаш ном садмынн херектеринн талазы-биле эргелелинн типографиязы, (Кызыл, Шетиникин Кравченко кудумчузу, бажык № 4).

667000. Кызыл. Шетиникин болгаш Кравченко кудумчузу бажык № 3 Телефоннары: Редакторун 2-24-63, редакторун ораалакчыларын 2-35-24, 2-23-54, харымалык секретарынын 2-23-35, партиянын амыралды болгаш үдүтүк кижилеринн 2-31-75, пропаганда болгаш совет тургузуг килдистеринн 2-37-13, чагаа кылдынын 2-41-27, информация кылдынын 2-20-60, култура кылдынын 2-23-54, көдөз ажал-агый кылдынын 2-21-47, корректорларынн 2-27-41, бухгалтериянын 2-12-45, солун келбейн барганда 2-32-75

Солун неделяда 6 катан үнер.